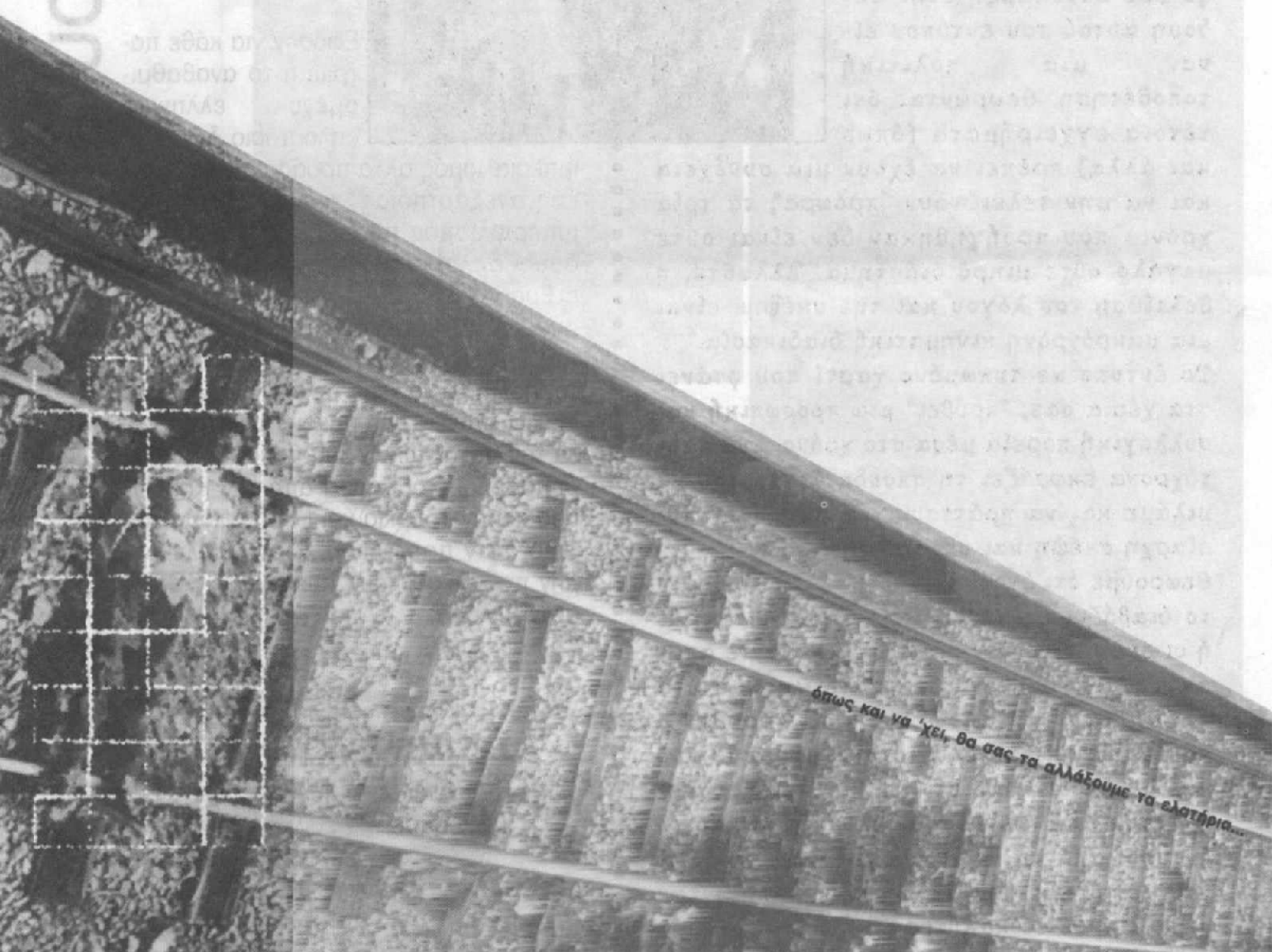

αστικός τέομ ε ας δελτα

Οκτώβρης 2000

τεύχος 10

όπως και να 'χει, θα σας τα αλλάξουμε τα ελατήρια...

ΠΡΟΒΑΛΛΕΤΑΙ

(και απειλεί)

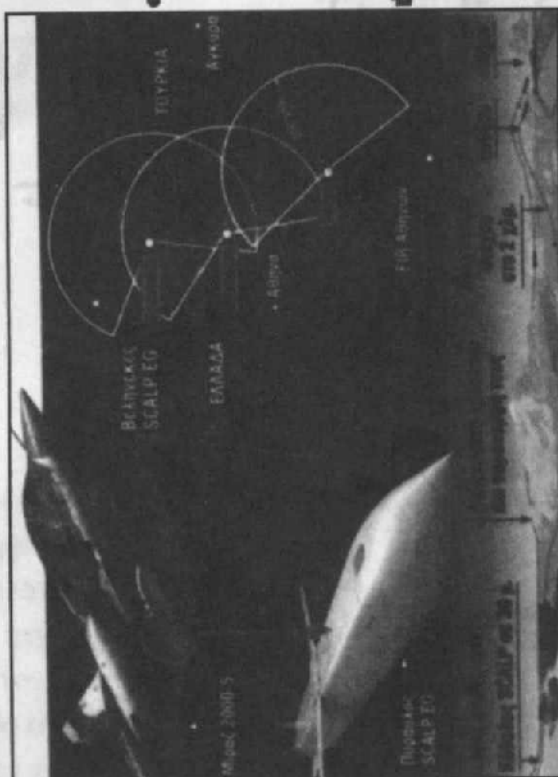

το μακρo χερί

του ελληνικού ιμπεριαλισμού

4η χρονιά. Συνεχίζουμε γιατί έχουμε ακόμα να πούμε πολλά. Όχι γιατί είναι της μόδας να μιλάς ή να γράφεις, αλλά γιατί η μεταξύ μας συνύπαρξη στην έκδοση αυτού του εντύπου είναι μια πολιτική τοποθέτηση. θεωρώντας ότι τέτοια εγχειρήματα (δπως και άλλα) πρέπει να έχουν μια συνέχεια και να μην τελειώνουν "πρώρα", τα τρία χρόνια που προήχθησαν δεν είναι ούτε μεγάλο ούτε μικρό διάστημα. Άλλωστε, η βελτίωση του λόγου και της σκέψης είναι μια μακρόχρονη κινηματική διαδικασία. Το έντυπο ως τυπωμένο χαρτί που φτάνει στα χέρια σας, "κρύβει" μια προσωπική και συλλογική πορεία μέσα στο χρόνο, ενώ ταυτόχρονα εκφράζει τη σπουδαιότητα του να μιλάμε και να πράττουμε κόντρα στην κυρίαρχη σκέψη και στάση ζωής. θεωρούμε ότι έχουμε κάποια κοινά με όσους το διαβάζουν, όπως επίσης ότι οι διαφορές ή οι συμφωνίες δεν είναι τυχαίες ούτε απαραίτητα εχθρικές. Δεν επιδιώκουμε μια πλήρη ταύτιση απόψεων. Όσο περνάει ο καιρός όμως, τα ελάχιστα standards που μας συνδέουν κάθε στιγμή, πρέπει να "ανεβαίνουν". Κάπως έτσι εξελίσσεται και το έντυπο: από τη θεματολογία του, τη δομή του μέχρι και την άποψή του. Ελπίζοντας βέβαια προς το καλύτερο...

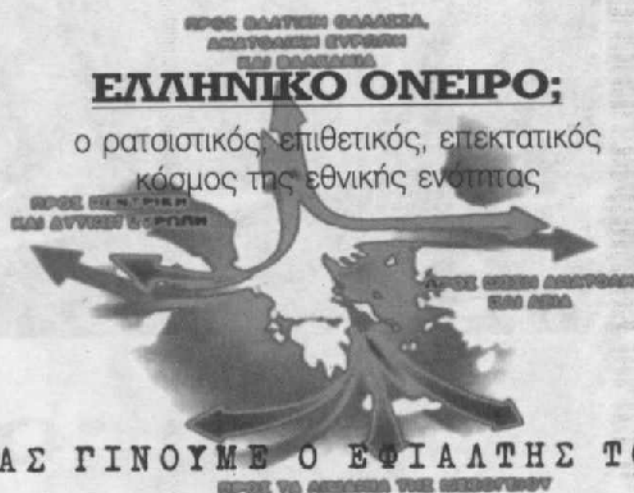
Ο αστικός τομέας δ εκδίδεται από κάποια άτομα που λειτουργούν στο Αυτοδιαχειριζόμενο Στέκι Περιστερίου (Καρυάτιδος 166, πλατεία Δέγγληρη).

Ο Σκαλπ είναι ένας πύραυλος Κρουζ, εντελώς νέος όχι μόνο για την Ελλάδα αλλά και για ολόκληρη την περιοχή, που αλλάζει τις ισορροπίες και δίνει την ικανότητα στην πολεμική αεροπορία για στρατηγικά πλήγματα κατά προεπιλεγμένων σταθερών στόχων υψηλής σημασίας, η θέση των οποίων είναι γνωστή με ακρίβεια από πριν. Σημειωτέον οι μέχρι τώρα δυνατότητες τόσο της ελληνικής όσο και της τουρκικής αεροπορίας κατά στόχων εδάφους αφορούν βλήματα με βεληνεκές 40 χλμ.

Εφόσον για κάθε πατριώτη το αναβαθμισμένο ελληνικό οπλοστάσιο δεν είναι

ιμπεριαλισμός αλλά προάσπιση της εθνικής ανεξαρτησίας, ο αριστερός αντι-ιμπεριαλισμός παραβλέπει τέτοιου είδους όπλα. Και αφού ένας είναι ο εχθρός δηλ. ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός, το στρατόπεδο της εθνικής ενότητας δεν έχει παρά να χαίρεται τώρα που το "πολιτισμένο χέρι" των ελληνικών αφεντικών φτάνει τόσο μακριά (ιδιαίτερα μετά την "ήττα" των S-300 που σημειωτέον σημαδεύουν αθόρυβα από την Κρήτη), όσο και αν Τουρκία και ΗΠΑ ασκούν πιέσεις στην παραγωγό χώρα Γαλλία να μην παραδόσει τους πυραύλους SCALP στην Ελλάδα.

Κάθε κίνηση ανοίγει ορίζοντες. Ορίζοντες μπροστά στους οποίους ή θα βαλτώσεις ή θα προχωρήσεις. Η επανοικειοποίηση είναι μια τέτοια πολιτική κίνηση που βρίσκεται στο προσκήνιο του κοινωνικού ανταγωνισμού, τουλάχιστον ως πρόθεση. Αλλά το πρόβλημα δεν είναι η πρόθεση. Η επανοικειοποίηση για να είναι ανταγωνιστική πρέπει να είναι λειτουργική. Αντίθετα σε συνθήκες συνθήειας, αδρανοποιείται και καταντάει μια υπερεκτίμηση των μέσων και των σχέσεων, που εκδηλώνεται με την αυτάρκεια της απλής ύπαρξής τους κόντρα στην λειτουργική αυτο-αξιοποίησή τους.

Κατεξοχήν πολιτικό ζήτημα που αφορά το χώρο, το χρόνο και τις σχέσεις του μητροπολιτικού προλεταριάτου, ενάντια σε μια ασφυκτική καθημερινότητα εξατομίκευσης, συνθήειας και αδιεξόδων, η επανοικειοποίηση αμφιταλαντεύεται ανάμεσα στο "δεδομένο" και το "λειτουργικό". Είναι η απειλή των εσωτερικών "αδυναμιών", ο εσωτερικός εχθρός ενός εγχειρήματος που τελικά υποκύπτει παθητικά μπροστά σε μια επαναλαμβανόμενη βαρετή καθημερινότητα. Τα πάντα μπορούν να διορθωθούν σιωπηρά ή κηρυτά, σύντομα ή αργά, ανάλογα με το βάρος των "αδυναμιών" μας, δηλαδή των ευθυνών μας.

Για να το πούμε σχηματικά, είναι σαν τα στατιστικά δεδομένα που θέλουν πάντα επεξεργασία, αλλιώς δε σημαίνουν τίποτα. Η πολιτική ασθένεια της στασιμότητας ξεκινάει από το προσωπικό επίπεδο και επεκτείνεται επιταχυνόμενη μόλυνοντας τα πάντα. Είναι σίγουρο, ότι η οργάνωση, η μέθοδος, η διαδικασία και η ύπαρξη πολιτικής σχέσης, δημιουργούν μια αναπάντευχη για τα συνθιασμένα κινητικότητα, που διαπερνά χώρους και χρόνους, οι οποίοι από μόνοι τους θα θύμιζαν κάτεργα προσωπικής φθοράς και συλλογικής ανάληψης.

Όποιος συγχέει τη λειτουργικότητα με τη συνθήεια, μάλλον γουστάρει τη δεύτερη. Τίποτα δεν προκαθορίζει την πορεία των πραγμάτων, εκτός από αυτή τη μόδα των εύκολων συμπερασμάτων. Πότε εδώ και πότε εκεί, ο τυχοδιωκτισμός - καθόλου σπάνιος στους σχετικούς κύκλους - αυτοπροβάλλεται ως εχθρός της συνθήειας, απογοητευμένος από τα δήθεν "αδιεξόδα" της επανοικειοποίησης. "Εδώ και τώρα"

λοιπόν, σε κάθε στιγμή της ζωής. Το marketing της τρέλας είναι μια συνταγή, η συνθήεια του τίποτα.

Η λειτουργικότητα δημιουργεί τουλάχιστον ένα ξεκάθαρο τοπίο σε μια εποχή πολιτικής σύγχυσης. Σκοπός της είναι η επάνοδος της κοινωνικής και ταξικής διαμάχης. Αντίθετα, η συνθήεια και η χαλαρότητα αποτελούν έναν φαύλο κύκλο συνεχούς αστάθειας και απουσίας κριτικής σκέψης.

Δεν είναι φαντασίωση ότι οι προσπάθειες επανοικειοποίησης πάσχουν από έλλειψη μακροχρόνιας σταθερότητας και συλλογικής εξέλιξης προς τα μπρος. Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε πως η απόσταση ανάμεσα στην ενεργή συμμετοχή του/της καθένα/μιας μας σε συλλογικές πράξεις και διαδικασίες με συγκεκριμένους και συνειδητούς όρους, και στον ψυχοσυναισθηματικό καθορισμό-παρερμηνεία των πολιτικών σχέσεων και κινήσεων, δεν παραβλέπει τον ανθρώπινο παράγοντα, αλλά οριοθετεί το πολιτικό υποκείμενο που δρα με όρους αυτονομίας και οργάνωσης, από το δημοφιλέστερο κοινωνικό ον της "έκτακτης ανάγκης". Βλέπετε οι συνεχείς μεταπτώσεις και διακυμάνσεις ταιριάζουν στο μοντέλο του ελαστικού υπηκόου.

Η λειτουργικότητα της επανοικειοποίησης δε διεκδικεί σε καμία περίπτωση μια αξία χρήσης με μεταφυσικό χαρακτήρα. Επιδίδει την αυτοξιοποίηση του μητροπολιτικού χωροχρόνου πέρα από τα κανάλια του συστήματος και τίθεται ανταγωνιστικά απέναντι στις κυρίαρχες δομές και σχέσεις.

Το να ξέρεις τι θέλεις, τι κάνεις και γιατί, δε λύνεται δια παντός με μια προκαθορισμένη διακήρυξη. Πρέπει πρώτα απ' όλα να σχεδιάσεις και έπειτα να προχωράς προσγειωμένος στην πραγματικότητα. Η μεταμοντέρνα επίθεση ενάντια στη συνείδηση, τη γνώση και την καθημερινή ζωή του προλεταριάτου, σημαίνει αποδόμηση της πολιτικής λειτουργικότητάς του. Πρόκειται για τη συστημική κοινωνικοποίηση μιας ολοκληρής κουλτούρας, ενός αλλοτριωμένου τρόπου αντίληψης που συγχέει το "ονομαστικό" με το "πραγματικό" σε όλες τις πτυχές της καθημερινής ζωής.

Στηρίζομαστε λοιπόν στη λειτουργικότητα ή στη συνθήεια, στη φαντασία ή στις συνταγές; Το άτομο, η διαδικασία, ο αυτο-αξιοποιημένος χρόνος και ο επανοικειοποιημένος αστικός χώρος, έχουν πολλές δυνατότητες και χρήσεις, πολύ περισσότερες από αυτές που "έχουμε συνθήσει". Το ερώτημα είναι σε ποιά βαθμό έχουμε παρεξηγήσει ή κατανοήσει τη σημασία και τη σχέση όλων των παραπάνω.

Η "λειτουργικότητα της σύνθεσης" επιδιώκει μια επανοικειοποίηση ουσίας, αποτελεσματικότητας και υπέρβασης, μακριά από μικρόκοσμους, συλλογικές ψευδαισθήσεις και αυτάρκειες. Είναι η δυναμική της οργανωμένης και ορθολογικής αντιμετώπισης της πραγματικότητας που ξεπερνάει την κουλτούρα της συνεχούς ανισορροπίας και την αντίληψη της έκτακτης ανάγκης.

Τελικά, όλα είναι ανοιχτά αλλά όχι τυχαία...

έφοδο

στον ουρανό

Η αξία της εικόνας διαστρεβλώνει και ξεγελάει. Μια ευγενική προσφορά από τα MEDIA της μεσολάβησης και τους ελεύθερους σκοπευτές του πραγματικού:

οτι δ ή ποτε
ΠΡΟΒΑΛΛΕΤΑΙ
ΑΠΕΙΛΕΙΤΑΙ
(και απειλεί)

η "ευκαιρία" της
διαμεσολαβημένης
δημοσιότητας
προσφέρεται σε αφθονία...
η μετάβαση από το
πραγματικό στο εικονικό
είναι μια πολιτική επιλογή, η
άρνηση της αυτονομίας

ολυμπιακοί

αγώνες

Οι αγώνες στο Σίδνεϋ ήταν οι πιο καθαροί στην ιστορία; Το νέο αντιντόπινγκ τεστ της ΔΟΕ που συνδιάζει εξετάσεις ούρων και αίματος (για πρώτη φορά στα παγκόσμια αθλητικά χρονικά) είχε τελικά αποτέλεσμα; Τι να σκέφτονται άραγε οι χορηγοί κάθε αγώνα (μερικές από τις μεγαλύτερες πολυεθνικές εταιρείες του κόσμου) για το ενδεχόμενο να βρεθούν ντοπαρισμένοι μερικοί από τους πιο διάσημους "υπερ"-αθλητές του στίβου, πάνω στους οποίους επενδύουν τεράστια ποσά; Κανείς δε γνωρίζει ότι εδώ και χρόνια κυκλοφορούν αναβολικές ουσίες που δεν είναι ανιχνεύσιμες στο αίμα;

CITIOUS - ALTIIOUS - FORTIOUS

Αυτό είναι το ζητούμενο. Και όποιος έχει την άκρη, δηλαδή την κατάλληλη επιστημονική υποστήριξη υψηλών προδιαγραφών, είναι ικανός να πετύχει το τρίπτυχο Ταχύτερα-Υψηλότερα-Δυνατότερα. Ο αθλητισμός είναι περισσότερο από ποτέ συνδεδεμένος με την ιατρική (και τη χημεία) και βέβαια στο προσεχές μέλλον με τη γενετική μηχανική.

Οι ολυμπιακοί αγώνες είναι και αυτοί ένα προϊόν, που φυσιολογικά τα αφεντικά τους το μόνο που δε θα ήθελαν είναι να τους υποβαθμίσουν. Έτσι κι αλλιώς είναι κοινό μυστικό ότι η τεχνογνωσία του ντόπινγκ βρίσκεται εσκεμμένα πολλά βήματα μπροστά από την αντίστοιχη του οποιουδήποτε αντιντόπινγκ κοντρόλ.

Ο πρωταθλητισμός θέλει και τις θυσίες του. Δυστυχώς όμως το ανθρώπινο σώμα έχει τα όριά του. Οι παγκοσμίου επιπέδου επιδόσεις (μέσω της κατάλληλης φαρμακευτικής βοήθειας) κοντεύουν να φτάσουν το απόλυτο. Κλασικό παράδειγμα τα εκατό μέτρα των ανδρών. Σύμφωνα με κάποιες επιστημονικές μελέτες, ο τελειότερος αθλητής όλων των εποχών, χρησιμοποιώντας τα πιο προχωρημένα αναβολικά που θα μπορούσαν να υπάρξουν ποτέ, και τρέχοντας με τέλειες καιρικές συνθήκες, δε θα μπορούσε να ξεπεράσει ποτέ το όριο των 9,51 δευτερολέπτων (το παγκόσμιο ρεκόρ βρίσκεται ήδη στα 9,79 δευτερόλεπτα). Για υψηλότερη επίδοση, θα πρέπει να υπάρξει τροποποίηση του γενετικού υλικού του ανθρώπινου οργανισμού. Αυτό ακριβώς είναι το ντόπινγκ του μέλλοντος. Οι πρώτοι γενετικά μεταλλαγμένοι αθλητές δεν είναι κάτι που υπάρχει στη σφαίρα της επιστημονικής φαντασίας...

παγκόσμια συνάντηση εφαρμοσμένης ιατρικής

Ο εξαναγκασμός

της αθλητικότητας

"Σωματικές ασκήσεις - η φράση περιέχει πλέον
τόσο πολύ την καταστολή, που μπροστά της
μπορεί κάποιος να ανατριχιάσει"

Χ. Μαρκούζα

Η αθλητική κοινωνία

Η αθλητική ενασχόληση βρύνει όλο και περισσότερους οπαδούς στις σύγχρονες βιομηχανικές κοινωνίες. Για την πολυεμφρασμένη άποψη, η απουσία σωματικής ισορροπίας στις πλήρως καθιστικές επαγγελματικές δραστηριότητες της λεγόμενης κοινωνίας των υπηρεσιών, είναι μία από τις αιτίες που όλο και πιο πολλοί άνθρωποι ασχολούνται με τον αθλητισμό. Αν ρωτήσει κάποιος έναν από τους αμέτρητους αθλητές του ελεύθερου χρόνου το γιατί, συνήθως η απάντηση που ακούγεται είναι ότι "έχει πλάκα". Είναι η αναζήτηση της ευτυχίας στην κίνηση, της ευτυχίας που προέρχεται από ένα ωραίο αθλητικό σώμα; Όχι σπάνια, αυτή η επαν-ανακάλυψη της σωματικότητας ερμηνεύεται σαν αναζήτηση του εαυτού έξω από την πειθαρχημένη και εργαλειοποιημένη βιομηχανική κοινωνία - ο αθλητισμός λοιπόν σαν μέσο αυτοεύρεσης και απελευθέρωσης από τους κατανγκασμούς;

Η ιδεολογία του φορμαρισμένου σώματος

Δίπλα στους πολλούς δρομείς, από το χαλαρό τρέξιμο μέχρι τον σκληραγωγημένο μαραθώνιο, απήχηση πέραν του συλλογικού αθλητισμού βρίσκει προ παντός κάθε νοητή παραλλαγή της λεγόμενης μυοκατασκευαστικής γυμναστικής που αυξάνει προοδευτικά την αντοχή. Στο κέντρο των "σωματικών ασκήσεων" του fitness, των δυναμικών σπορ ή αλλιώς του bodybuilding, βρίσκεται πάντα η διαμόρφωση του σώματος. Εδώ και καιρό στα στούντιο γυμναστικής (όπου στην ΟΔΓ προπονούνται περίπου 4-5 εκατ. άνθρωποι) οι άνθρωποι δεν κάνουν απλά αθλητισμό. Εκεί πουλιέται μια σωματική αντίληψη της ζωής που υπόσχεται επιτυχία, υγεία, ελκυστικότητα και ευτυχία. Η ιδέα της αρμονικής ενότητας ανάμεσα στο σώμα και το πνεύμα αποτελεί το θέλγητρο αυτής της αντίληψης. Ο αθλητισμός του ελεύθερου χρόνου δεν εξυπηρετεί ούτε την υγεία ούτε μια ανεκτίμητη εικόνα ομορφιάς, αλλά μόνο ένα κοινωνικά επίπλαστο και απολυταρχικό ιδεώ-

δες της σωματικής καταλληλότητας. Ταυτόχρονα το αθλητικό σώμα μεταβάλλεται σε ορατή έκφραση αυτής της ιδεολογίας. Η σύγχρονη βιομηχανική κοινωνία φαίνεται να διαγράφεται από μια σωματική λατρεία που παριστάνεται ως απελευθέρωση του σώματος από τη διανοητική του δουλεία. Μαζί με αυτήν τη λατρεία το αθλητικό σώμα, που η εικόνα του μεταφέρεται από τα μίντια, τη διαφημιστική οικονομία και τη βιομηχανία του κινηματογράφου, καθορίζει την αισθητική εντύπωση. Μια ματιά για παράδειγμα στους εκπροσώπους του χολlyγουντιανού "εργοστασίου ονείρων" κάνει σαφές, πόσο πολύ έχει διεισδύσει αυτή η σωματική λατρεία στην αισθητική παραγωγή της κινηματογραφικής και μηντιακής οικονομίας. Πρακτικά πλέον κανένας εκπρόσωπος της νεότερης φρουράς των ηθοποιών δε βγαίνει στην οθόνη χωρίς την περιήρημη γραμμωτή κοιλιά. Άλλωστε η προετοιμασία του σώματος για παρουσίαση απαιτεί περισσότερο χρόνο απ' όση αυτή καθαντή η ηθοποιία. Με την εμπορική παραγωγή ταινιών, η οποία ταυτόχρονα περιλαμβάνει περιοδικές τάσεις και εισάγει ανάλογες μόδες, φανερώνεται σε ποιο βαθμό έχει οριστεί η ιδεολογία του γυμνασμένου σώματος μέσα στην αισθητική της καθημερινής ζωής. Συγχρόνως ξεχνιέται το γεγονός, ότι αυτό το κυρίαρχο σωματικό ιδεώδες εξαρτάται πάντα από κοινωνικούς όρους. Αυτό είναι απόρροια κοινωνικού προσδιορισμού και προτυποποίησης.

Το σώμα ως σύμβολο κοινωνικής ανόδου

Μέχρι και πριν λίγα χρόνια, μπορούσε κανείς να διαπιστώσει μια κυριαρχία του πνεύματος πάνω στο σώμα. Αυτό ίσχυε ιδίως για τη μορφωμένη μεσαία τάξη και τους διοικητικούς υπαλλήλους, στους οποίους η σωματική δραστηριότητα φαινόταν τελείως ανούσια και απορριπτή είτε σαν προσωπική εξάσκηση είτε σαν θεατές. Εν τω μεταξύ, σε αυτούς τους κύκλους θεωρείται πολύ sic για παράδειγμα να είσαι οπαδός ενός ποδοσφαιρικού συλλόγου,

πράγμα που τονίζει τη σχέση μεταξύ αθλητισμού και προσωπικής αποδοτικότητας. Κάπως έτσι θα συντελεστεί και μια "διανοητικοποίηση" των σπούντιο γυμναστικής. Ενώ παλιότερα θεωρούσαν το μυώδες σώμα ως παραπροϊόν της σωματικής εργασίας και τους περιβόητους μποντι-μπιλντερ ως κουφιοκέφαλους επιδειξίες μυών, σήμερα η κοινωνική αξία του μυώδους σώματος έχει γίνει σύμβολο κοινωνικής ανόδου. Με το σώμα σηματοδοτείται στο κοινωνικό περιβάλλον, ότι ο "κάτοχος" έχει τη δυνατότητα να αφοσιωθεί στην πολυτέλεια μιας δημοφιλούς και δαπανηρής διαμόρφωσης του ελεύθερου χρόνου. Το γερό, σφιχτό και μυώδες σώμα, καθίσταται μέτρο έκφρασης της περουνιακής δύναμης αλλά και του ανθρώπινου χαρακτήρα. Στο σώμα, εξωτερικό ανθρώπινο περίβλημα, αποδίδονται με ενισχυμένο τρόπο και εσωτερικά χαρακτηριστικά. Όποιος δεν ανταποκρίνεται σε αυτήν τη σωματική εικόνα, θεωρείται αυτόματα λιγότερο πρόθυμος και ικανός για την επιτυχή περάτωση της επαγγελματικής καθημερινότητας. Οι παράλληλες πορείες της ιδεολογίας του fitness και της κοινωνίας της απόδοσης είναι ολοφάνερες: η προσπάθεια για επιτυχία, η (αυτο-)πειθαρχία και η πιεστική εργασία σε δεδομένα καθήκοντα αποτελούν κανόνες, η εκτέλεση των οποίων απαιτείται και στους δύο τομείς. Και όποιος δεν είναι πρόθυμος να βασανιστεί σωματικά, θα βρεθεί εκτός δουλειάς.

Ο αθλητισμός του ελεύθερου χρόνου: από το φορντισμό στο μεταφορντισμό

Η έννοια της σωματικής ικανότητας υπέκυψε την τελευταία δεκαετία σε μια ουσιαστική αλλαγή. Μια ματιά στο κίνημα της απόκτησης σωματικής φόρμας της δεκαετίας του '70, δείχνει τις σημαντικές μεταμορφώσεις στον αθλητισμό του ελεύθερου χρόνου και στην κοινωνικά προσδιορισμένη έννοια της σωματικής ικανότητας.

Παλιό, ο αθλητισμός αποτελούσε ένα κοινωνικό γεγονός: οι "ημέρες πεζοπορίας", οι "λαϊκοί αγώνες δρόμου" και οι δημόσιες αθλητικές γιορτές, σήμαιναν ότι το να αθλείσαι ήταν

νοητό μόνο μέσα στην κοινότητα. Ο αθλητισμός του ελεύθερου χρόνου γινόταν κατανοητός μόνο σαν εκτίμηση των ατομικών σωματικών ορίων. Αυτό που βρισκόταν στο προσκήνιο δεν ήταν η ιδέα της απόδοσης, αλλά η από κοινού βιωμένη διασκέδαση. Γενικά οι άνθρωποι ενθάρρυναν οποιαδήποτε κίνηση, ακόμα και η ρήψη κουτιών σε πανηγύρια προπαγανδίζονταν στις αναγγελίες της γερμανικής αθλητικής ομοσπονδίας. Αυτό επισημαίνει ένα ακόμη χαρακτηριστικό αυτών των αθλητικών δραστηριοτήτων: η αντίστοιχη προπόνηση δεν ήταν αποτελεσματική. Το σλόγκαν "τρέξτε χωρίς να λαχανιάσετε" του δημοφιλούς τότε "αθλητικού τρέξιμου" δίνει σαφή εικόνα του παραπάνω χαρακτηριστικού. Ο αθλητισμός ήταν απλώς διασκέδαση του ελεύθερου χρόνου και αναπλήρωση της φτώχειας και ανεπαρκούς κίνησης λόγω συνθηκών εργασίας. Επομένως η σωματική καταλληλότητα δεν είχε ούτε εννοιολογική ούτε πραγματική σχέση με την εκμεταλλευτική σφαίρα της εργασίας.

Σε αντίθεση, ο σύγχρονος αθλητισμός του σωματικού φορμαρίσματος βασίζεται στην εξατομίκευση, την αποδοτικότητα και την αρίστευση. Η διαφορά ανάμεσα στη σφαίρα της εργασίας και σε αυτή του ελεύθερου χρόνου συγχέεται μπροστά στους προπονητικούς σκοπούς των αθλητών του fitness, οι οποίοι παλιότερα θα τους ήταν αρκετό να φέρουν τη δόξα αθλητών υψηλών επιδόσεων. Αυτός ο αθλητισμός είναι ευθυγραμμισμένος στην επιτυχία, που μετριέται με το ανέβασμα της ατομικής απόδοσης. Το fitness δεν χρησιμοποιείται για αναψυχή ή εξισορρόπηση βάρους, αλλά μεταβάλλεται όλο και πιο πολύ σε εργασία επί του σώματος. Η αριστοποίηση αυτής της σωματικής εργασίας δεν απαιτεί μόνο ανάλογη προπόνηση, αλλά και μια ολοκληρωτική συμμόρφωση της προσωπικής σκέψης και συμπεριφοράς συμπεριλαμβανομένης της αντίστοιχης διατροφής, στην απάρνηση φαρμάκων και τροφών καθώς και την προσαρμογή της συμπεριφοράς του ελεύθερου χρόνου στις απαιτήσεις της προπόνησης. Παρόλα αυτά, όποιος αρνείται στον εαυτό του μια τόσο σκληρή αγγαρεία,

ελάχιστα αποφεύγει την πανταχού παρούσα πρόκληση για βελτίωση της σωματικής και επομένως την γενικότερης αποδοτικότητας. Τα ασφαλιστικά ταμεία προσφέρουν γυμναστική, ενώ καμία μεγάλη επιχείρηση δεν απορροφεί προγράμματα γυμναστικής και σωματικής διαμόρφωσης για το προσωπικό της. Πολλές εταιρίες επιδοτούν την εγγραφή των συνεργατών τους σε γυμναστήρια.

Εξατομίκευση και τεχνικοποίηση της σωματικής εργασίας

Ο κόσμος της εργασίας με την όλο και πιο γρήγορη τεχνολογία του έχει ανάγκη τον άνθρωπο, που μπορεί να κυβερνηθεί άριστα από αυτήν. Αυτή η υποταγή στις μηχανές και τις συσκευές με τους τεχνικούς εξαναγκασμούς τους, μπορεί να παρατηρηθεί και στον αθλητισμό του ελεύθερου χρόνου.

Τη δεκαετία του '70, όλοι οι αθλούμενοι μοχλούσαν στα μονοπάτια της απορρόφησης ακριβώς με τις ίδιες ασκήσεις. Ένας δοκός για άνδρες, ένας για γυναίκες και άλλος ένας για παιδιά, αποτελούσαν τις μοναδικές ατομικιστικές στιγμές της κατά κάποιο τρόπο φορντικής παραλλαγής του μηχανικά υποστηριζόμενου αθλητισμού. Απ' εναντίας τα όλο και πιο αγαπητά σπούντιο γυμναστικής είναι σε θέση να γυμνάσουν χωριστά κάθε ειδικό μυϊκό μέρος, προσδίδοντάς του ιδιαίτερα γνωρίσματα ικανότητας και δύναμης. Έτσι όμως τα μηχανήματα εξουσιάζουν τις κινήσεις των αθλητών και όχι το ανάποδο. Αν και η αθλητική επιστήμη έχει αποδείξει εδώ και καιρό, ότι οι απλές ασκήσεις διατάσεων είναι πολύ πιο αποτελεσματικές στην κατασκευή μυών, η απόρριψη της τεχνικής υποστήριξης δεν φαίνεται ευκολονόητη. Αντίθετα πρέπει να επανεξεολογείται όλο και πιο πολύ με τεχνολογία μηχανημάτων που υποστηρίζονται από κομπιούτερ, για να πετυχαίνει "εργασιακά αποτελέσματα" πάνω στο σώμα. Ο λειτουργικός σκοπός αυτών των αθλητικών συσκευών επιδεικνύει ταυτόχρονα εκείνες τις στιγμές ορθολογικοποίησης που κυριαρχούν επίσης στην οικονομική σφαίρα. Επομένως, τα σπούντιο γυμναστικής έχουν μετατραπεί σε high-tech εργαστήρια για την προετοιμασία του ιδανικού σώματος. Εκεί λοιπόν που οι θαυμαστές του fitness θέλουν να δημιουργήσουν έναν ελεύθερο χώρο μέσα στον λειτουργικό-τεχνικοποιημένο κόσμο, ανατρέχουν σε εργαλεία και μεθόδους του.

Εκεί που η επαν-ανακάλυψη του σώματος οφείλει να τους απελευθερώσει από τους καταναγκασμούς του σύγχρονου κόσμου, αυτός εμφανίζεται μπροστά τους ακόμη περισσότερο. Εδώ φαίνεται, όπως εύστοχα αναλύει ο αθλητικός επιστήμονας Bernd Wedemeyer, "ότι το μυώδες σώμα είναι ένας μικρόκοσμος που συνεχίζεται στο μακρόκοσμο της αποδοτικής κοινωνίας".

Πιο γρήγορα, πιο ψηλά, πιο μακριά - στο παραλήρημα της ταχύτητας

Ένα άλλο σχεδόν αναγκαστικό φαινόμενο στον αθλητισμό του ελεύθερου χρόνου, είναι η μανία της ταχύτητας, η μανία για συγκίνηση. Με ισχυρή υποστήριξη από τη μηντιακή παραγωγή και τη διαφημιστική βιομηχανία, τα extreme σπορ βρίσκουν όλο και ευρύτερη διάδοση σε παραλλαγές όπως το Bungee-Jumping, το Rafting ή το Snowboard σε πάγο. Συγχρόνως η φύση χρησιμοποιεί περισσότερο από ποτέ ως διακόσμηση για όσους ίπτανται και βιάζονται. Αν και αυτές οι δραστηριότητες λαμβάνουν χώρα μέσα στη φύση, η τελευταία καθίσταται απλώς λειτουργική χωρίς να της αποδίδεται πλέον καμιά βιοματιική αξία. Μπορεί οι σανίδες των σκιέρ και τα σνόουμπορντ να κατεβαίνουν τα βουνά, και τα mountainbikes να διασχίζουν δάση. Αυτό όμως που συμβαίνει δεν είναι περισσότερη απόλαυση ηρεμίας και ανάπαυσης, αλλά η διαρκής κίνηση, νευρική και δράση που μεταβάλλεται σε ακούραστη έκφραση του ελεύθερου χρόνου. Εκεί που άλλοτε συνηθιζόταν το καθασιό, κυριαρχεί η ακούραστη δραστηριότητα. Εδώ ισχύει για τον αθλητισμό, αυτό που ο Paul Virilo αναγνωρίζει και για άλλους τομείς της κοινωνίας: "Υπάρχει μια μοίρα στην επισημή και την τεχνική: ποτέ κανείς δεν εφηύρε μια επιβραδυντική μηχανή. Ουδέποτε κανείς επιβραδύνει". Οι όλο και ταχύτεροι κύκλοι καινοτομιών της καπιταλιστικής παραγωγής

διαδίδονται έτσι στη διαμόρφωση του ελεύθερου χρόνου. Οι ανάγκες ορθολογικής οργάνωσης και εξαναγκασμού ενάντια στην επιταχυνόμενη αντίδραση στον εργασιακό τομέα, ξαναδιαεκπεραιώνονται και μελετώνται στον αθλητισμό.

Η προπαγάνδισή του σωματικού ιδεώδους στα media

Η κύρια εικόνα της σωματικής καταλληλότητας προπαγανδίζεται καθημερινά από τα MME, τη διαφήμιση και τον αναπτυσσόμενο (ιδιαίτερα σε άριστη σωματική εκπαίδευση) οικονομικό κλάδο της γυμναστικής βιομηχανίας, που περιλαμβάνει σπινεργα, σπορ ρούχα και περιοδικά. Η μυθική εντύπωση που δίνει στους ανθρώπους φαινομενικά καλή σωματική κατάσταση, αποδίδεται σε προϊόντα όπως συμπληρώματα διατροφής, αθλητικά ρούχα κ.α. Όποιος δεν κατέφερε ακόμη με αυτόν τον τρόπο να αποκτήσει ένα αθλητικό σώμα, μπορεί να ανατρεξει στις συμβουλές αναριθμητών περιοδικών. Ακριβώς πάνω σε αυτά τα προϊόντα των MME, υπερασπίζεται η άποψη της σωματικής ικανότητας σαν ολοκληρωτικό νόημα ζωής. Τα μηνύματα της διαφήμισης διακηρύσσονται από τις ευλογίες αυτού του σωματικού ιδεώδους. Αθλητικότητα και αθλητικοί άνθρωποι εξυπηρετούν την ταύτιση των καταναλωτών με τα διαγωνιζόμενα προϊόντα και ακόμη περισσότερο με αυτά που αποκτούν αξία όταν συνδέονται με αθλητικές υπογραφές. Ταυτόχρονα, τα σύμβολα της αθλητικότητας και της καλής σωματικής κατάστασης προβάλλονται σαφέστατα και στην οικονομική σφαίρα. Για παράδειγμα όταν διακηρύσσεται ότι "θα σας κάνουμε γερούς για το Ευρώ", τότε γίνεται σαφές ότι η έννοια του σωματικού φορμαρίσματος χρησιμοποιείται σαν συνώνυμη της ανταγωνιστικότητας και ότι η ατομική αθλητική εξάσκηση αποτελεί μέρος της ανταγωνιστικής τοποθέτησης του ανθρώπινου κε-

φαλαίου. Επομένως, η αθλητική ενασχόληση μεταβάλλεται σε επένδυση για την εμπορευσιμότητα και το αθλητικό σώμα υπηρετεί τη δημόσια επίδειξη αυτής της ανταγωνιστικής δύναμης.

Ολοκληρωτική προετοιμασία

Ο μοντέρνος αθλητισμός του ελεύθερου χρόνου χρησιμεύει στην αυτο-προετοιμασία των αθλουμένων για την αγορά εργασίας. Παρόλο που ο αθλητισμός δεν είναι συστατικό της εργασιακής σφαίρας αλλά μόνο του ελεύθερου χρόνου, προσαρμόζεται προοδευτικά στις προϋποθέσεις του κόσμου της εργασίας. Εξατομίκευση, τεχνικοποίηση και αρίστευση, αποτελούν τα χαρακτηριστικά αυτού του αθλητισμού. Οι στόχοι είναι η αυτοπειθαρχηση και η προώθηση των ανθορητισμών προς την εξάντληση των διανοητικών και σωματικών πηγών όσων αθλούνται. Μέσω της ιδεολογίας του fitness δεν επιτυγχάνεται το "ωραίο σώμα", αλλά το λειτουργικό. Η εκτεταμένη καταπόνηση των ανθρώπινων πόρων στο σύγχρονο οικονομικό καθεστώς, προϋποθέτει ένα λειτουργικό σώμα. Όποιος θέλει να είναι πετυχημένος, πρέπει να αφοσιώνεται σ' αυτή τη σωματική εκπαίδευση. Το ρητό "mens sana in corpore sano" (νους υγιής εν σώματι υγιές) έχει γνωρίσει μια εκφροβιστική αναβίωση στη μεταφορντική κοινωνία. Σε αυτό το ρητό η κοινωνία ιδιοποιείται το αντίστροφο συμπέρασμα: ακριβώς ότι σε ένα λιγότερο ανεπτυγμένο σώμα δεν χωράει ένα εξυπνότερο μυαλό, ούτε ένας ικανότερος για επιδόσεις άνθρωπος. Έτσι, η δικτατορία του αθλητικού σώματος καθίσταται έκφραση της δικτατορίας της αποδοτικής αρχής. Η προετοιμασία για την αγορά εργασίας κατορθώνει με τη βία, εκτός από τη διανοητική και τη σωματική προσαρμογή των ανθρώπων στις ελαστικές απαιτήσεις της. Σαν να λέμε μια ολοκληρωτική προετοιμασία.

σε έναν κ ό σ μ ο
κατεψυγμένων
ψυχώσεων

Εκείνος περίμενε υπομονετικά να πει την τελευταία λέξη, αδιαφορώντας ουσιαστικά για ό,τι εκείνη έλεγε. Σκεφτόταν την "τελευταία λέξη" του... Έκοβε και έραβε στο μυαλό του λέξεις, προτάσεις, την ένταση της φωνής του, το ποσοστό επιθετικότητας που θα χρησιμοποιούσε, μέχρι και την πιθανή αντίδρασή της. Πέντε χρόνια τώρα την είχε μάθει καλά, ή τουλάχιστον έτσι ήθελε να πιστεύει. Εγωϊστικό; σίγουρα ναι, αλλά αυτό ήταν το λιγότερο.

Εκείνη συνέχιζε να μιλάει σα να έπαιρνε μέρος σε μια ιεροτελεστία. Θεωρούσε πως έπρεπε να ξεκαθαρίσει τη θέση της για μια ακόμη φορά πολύ περισσότερο γιατί είχε επιλέξει πως αυτά η φορά θα ήταν και η τελευταία...ό,τι και αν σήμαινε αυτό. Εκείνος ήταν σχεδόν βέβαιος, ότι είχε την ικανότητα να "φέρει" την κατάσταση στα μέτρα του, ακόμα και κάτω από τις δυσκολότερες συνθήκες. Είχε ένα ολόκληρο οπλοστάσιο επιχειρημάτων για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Ακόμη και στην περίπτωση που εκείνη έβαζε ένα τέλος σε αυτή τη σχέση, γεγονός που αυτός θεωρούσε αδιανόητο, θα της ζητούσε άλλη μια ευκαιρία... "θα αλλάξω θα δεις", "μην γίνεσαι άδικη απέναντί μου" και άλλα τέτοια.

Ήξερε καλά πως εκείνη τον αγαπούσε, αλλιώς πως ανεχόταν τέτοια συμπεριφορά για τόσο πολύ καιρό; Όμως μια λεπτομέρεια, που το αντρικό μυαλό του αδυνατούσε να αντιληφθεί, αποδείχθηκε μοιραία. Το ότι εκείνη τον αγαπούσε τόσο πολύ, ήταν και ο σημαντικότερος λόγος που αποφάσισε να τελειώσει αυτή την ιστορία κάπου εκεί. Δεν άντεχε πια την αντίφαση να τον μισεί κάθε μέρα και πιο πολύ. Εκείνη είχε βουρκώσει. "Σημάδι αδυναμίας", σκέφτηκε εκείνος. Τι βλάκας αλήθεια... τέλος πάντων. Εκείνη άρχισε να κομπάζει και λίγο μετά ξέσπασε σε λυγμούς. Ήταν πλέον ξεκάθαρο, αλλά έπρεπε να το πει κιόλας. Λίγο μετά, ξεστόμισε την "κακιά τη λέξη" μαζί με το πιο επιθετικό ρήμα που θα μπορούσε να βρει... "θέλω να χωρίσουμε", είπε εκείνη, και έπειτα η σιωπή...

Ο χρόνος που χρειάζεται κάποιος για να συνειδητοποιήσει ένα τέτοιο γεγονός, ποικίλει ανάλογα με την περίπτωση. Εκείνος ήταν από τους τύπους που ζούνε στο παρελθόν μη μπορώντας να αντιμετωπίσουν την πραγματικότητα, και πλήρωσε γι' αυτό... σίγουρα πάντως λιγότερο από όσο του άξιζε. Αλλά είχε ακόμα την τελευταία του λέξη. Όμως, ενώ ήταν βέβαιος ότι το "δίκιο" ήταν με το μέρος του, ένα παράξενο συναίσθημα τον μπέρδευε. Κάτι τον έπνιγε. Για παράδειγμα, δικαιολογούσε την μέχρι τώρα στάση του, σαν αποτέλεσμα της καθημερινής βίας που δεχόταν και την οποία ξεφόρτωνε σε εκείνη. Ίσως αυτό το πνίξιμο να ήταν η απορία του για το πού έκρυβε εκείνη τη δικιά της βία. Γιατί η αλήθεια είναι πως μόνο σε κάτι καβγάδες ανέβαινε η ένταση από μέρους της, αλλά ήταν

εκείνη που λίγο μετά έλεγε πως είχε άδικο... και ήταν τότε που εκείνος της έλεγε "δεν πειράζει κούκλα μου..." σα να τη συγχωρούσε δηλαδή, τέτοιο θράσος...

Ακόμα και εκείνη τη στιγμή, εκείνος ήταν βέβαιος ότι δεν υπάρχει περίπτωση να τραβήξει εκείνη τον τσαμπουκά, να πάρει το δρόμο της. Ίσως γιατί για εκείνον, η σχέση τους ήταν κάτι σαν τη βαρύτητα. Από τη στιγμή που εκείνη έπεσε στην αγκαλιά του, μόνο αυτός μπορούσε να την διώξει. Πράγμα που το αντρικό μυαλό του, είχε επεξεργαστεί ουκ ολίγες φορές, αλλά τύποτα παραπάνω, καμμία αυτοκριτική, κανένα κόστος... "πουτάνα βαρύτητα" σκέφτηκε...

Εκείνη περίμενε να ακούσει κάτι που θα την κάνει να αλλάξει γνώμη. Είχε και εκείνη τις δικές της ανασφάλειες και περίμενε το θαύμα. Όχι αμέσως, βέβαια, αλλά να έβλεπε τουλάχιστον ότι και ο άλλος κάτι χαμπάριασε... Εκείνος όμως ήταν ήδη αλλού. Βρισκόταν ανάμεσα σε δύο απαντήσεις. Αν έλεγε ότι "και εγώ σκεφτόμουν το ίδιο, αλλά δεν σου το έλεγα για να μην σε πληγώσω", ίσως να διόρθωνε λίγο τα πράγματα, να άφηνε να εννοηθεί δηλαδή ότι "εγώ σε έκανα να το πεις"... αλλά δεν το είπε. Όχι γιατί έβαλε μυαλό τελευταία στιγμή, αλλά γιατί κάτι τέτοιο θα έβαζε τα πράγματα σε δρόμο χωρίς επιστροφή και αυτό δεν ήθελε ούτε να το σκέφτεται... αν είχε κανένα "αίσθημα" καβάρτζα ίσως η θέση του να ήταν διαφορετική, αλλά τώρα τα πράγματα ήταν πραγματικά δύσκολα για αυτόν. Η ασφάλεια μιας σχέσης βλέπετε, αφήνει κενό κάτω από τα πόδια, και συνήθως πέφτεις...το πόσο χαμηλά είναι μια άλλη ιστορία.

Εκείνος γύρισε προς το μέρος της και είπε: "μην το κάνεις αυτό, ξέρεις καλά ότι δεν μπορούμε μακριά ο ένας από τον άλλο..." Ευτυχώς δεν υπήρχε όπλο σε εκείνο το σπίτι... Έπειτα ακολούθησε η συνηθισμένη σιωπή και όσα φέρνει μαζί της. Και βέβαια το τέλος, η έξοδος. Εκείνος σχεδόν υποτονικός έφυγε, λίγο έως πολύ υποκριτικά, με μια γλύκα στο βλέμμα του που είχε να εμφανιστεί από τις πρώτες μέρες. Πόσο θα ήθελε να την είχε δει με κάποιον άλλο, να τις είχε κόψει κατευθείαν την καλημέρα, να είχε αυτός το πάνω χέρι, το απόλυτο δίκιο δηλαδή, και εκείνη τις ενοχές...

Κοίταξε πίσω για τελευταία φορά και δεν πρόλαβε καν να τη δει να κλαίει, όταν για πρώτη, και δυστυχώς για αυτόν για τελευταία φορά αισθάνθηκε αδύναμος μπροστά της.

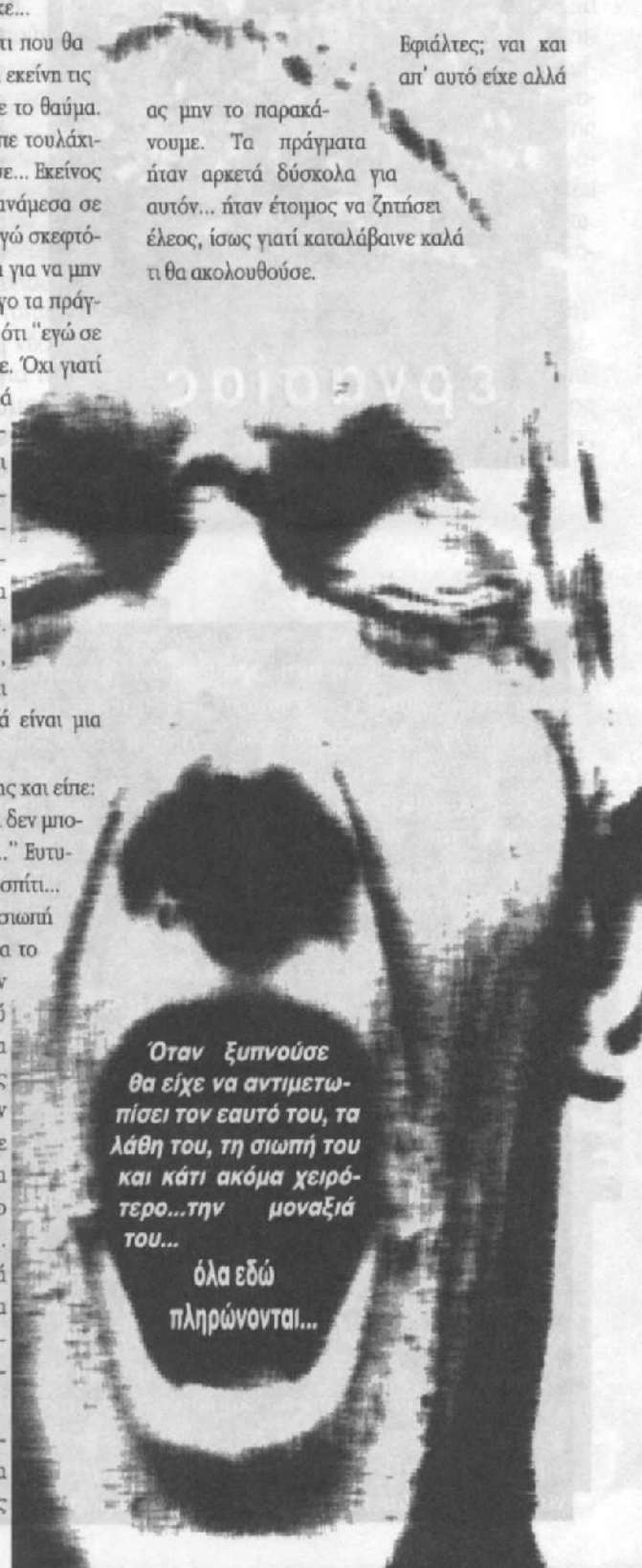
Επέστρεψε σπίτι του σχεδόν τρομοκρατημένος. Ήταν πια αργά για να συνειδητοποιήσει πόσο μαλάκας

ήταν. Και η αλήθεια είναι πως κάτι τέτοιες στιγμές μια έντονη διαύγεια σε κάνει να ξεχωρίζεις το σωστό από το λάθος και να μετανοιώνεις για όλα...

Σύρθηκε στο κρεβάτι του και προσπάθησε να κρυφτεί σε κάποια γωνιά του μυαλού του. Θα του άρεσε πολύ να μπορούσε να δημιουργήσει μια φανταστική ασφάλεια για τις δύσκολες ώρες... Γύρισε για λίγο στη στιγμή που άνοιγε την πόρτα για να φύγει από το σπίτι της και αισθανόταν λες και πέρναγε σε άλλη διάσταση. "Κάποιες πόρτες δεν πρέπει να ανοίγουν ποτέ" σκέφτηκε λίγο πριν κοιμηθεί...

Εφιάλτες; ναι και απ' αυτό είχε αλλά

ας μην το παρακά-
νουμε. Τα πράγματα
ήταν αρκετά δύσκολα για
αυτόν... ήταν έτοιμος να ζητήσει
έλεος, ίσως γιατί καταλάβαινε καλά
τι θα ακολουθούσε.

Όταν ξυπνούσε
θα είχε να αντιμετω-
πίσει τον εαυτό του, τα
λάθη του, τη σιωπή του
και κάτι ακόμα χειρό-
τερο...την μοναξιά
του...

όλα εδώ
πληρώνονται...

Η **ανάπτυξη** που τόσο συχνά ακούγεται τελευταία, αποτελεί έναν νέο κύκλο της καπιταλιστικής πραγματικότητας, έναν νέο κύκλο στην ταξική επίθεση του κεφαλαίου σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι ανάγκες αυτών των σχεδίων απαιτούν καινούρια εργαλεία.

Η πληροφορική και οι τεχνολογίες των τηλεπικοινωνιών χαρακτηρίζουν μια επανάσταση στην παραγωγή και αποκτούν μεγάλη σημασία, ειδικά στη διαμόρφωση του τομέα των υπηρεσιών και όχι μόνο. Η "καλωδιωμένη δημοκρατία" επεκτείνεται παντού, κοινωνικοποιώντας με εντελώς διαφορετικό τρόπο και πολύ πιο αποτελεσματικά τα σχέδια των αφεντικών και αλλάζοντας το κυρίαρχο μοντέλο κατανάλωσης.

Σκοπεύοντας στη μεγιστοποίηση της κερδοφορίας του, το κεφάλαιο εφαρμόζει νέα οργάνωση της παραγωγής. Αυτό που ονομάζεται "νέα οικονομία" δεν είναι τίποτα άλλο από ένα σύνολο τεχνολογικών μέσων που σπρώχνουν την πραγματική παραγωγική οικονομία της καπιταλιστικής συσσώρευσης. Με τη "μικροηλεκτρονική επανάσταση" ανοίγει ο δρόμος για έναν σε βάθος μετασχηματισμό των σχέσεων εργασίας. Τα αφεντικά απαντούν στο σάμποτάζ της τεϊλοριστικής αλυσίδας παραγωγής, δημιουργώντας μια νέα εργασιακή διαδικασία με την εισαγωγή της νέας πληροφορικής, των τεχνολογιών σχεδιασμού και ρύθμισης, και με τη διαμόρφωση μιας νέας εργασιακής κοινωνικότητας. Η νέα φιλοσοφία σημαίνει ψηφιακή επιτήρηση, δημοκρατία στην παραγωγή, εξορθολογισμός και αύξηση της παραγωγικότητας, αλλά ταυτόχρονα και μείωση της ζωντανής εργασιακής δύναμης. Ωστόσο "το εργοστάσιο χωρίς εργάτες" είναι πιο πολύ ένα σλόγκαν που αποδεικνύει ποιός παράγει την υπεραξία.

Ειδικά, η αναδιοργάνωση της εργασίας περιέχει εμφανέστατα την εφαρμογή και εγκαθίδρυση πιο ευέλικτων συνδυασμών ανθρώπου και μηχανής, την αλλαγή της ιεραρχικής δομής των επιχειρήσεων, αλλά πιο σημαντικό απ' όλα την κοινωνικοποιημένη εξατομίκευση των εργασιακών σχέσεων. Ο καθένας για πάρτη του λοιπόν τόσο στην εργασία όσο και στην κοινωνία. Αυτή η αναδιοργάνωση στοχεύει στην κατάτμηση και πολυμορφία του μαζικού εργάτη μέσω μιας μελετημένης και επιστημονικά σχεδιασμένης εργασιακής δια-

Ευρωπαϊκή "άμυνα", όπως λέμε προετοιμασία για αντιπύθεση. Στη συγκαλυμμένη αντιπαράθεση των πλανητικών αφεντικών, τα πράγματα έχουν ήδη αγριέψει. ο 4ος (;) παγκόσμιος πόλεμος έχει να αναζωπυρώσει ακόμη πολλές μικροεστίες έντασης.

Η προσπάθεια για την ευρωάμυνα χρονολογείται από την δεκαετία του '50 με την αποτυχημένη απόπειρα του 1954 για την σύσταση ευρωπαϊκής αμυντικής πολιτικής, πράγμα δύσκολο την περίοδο του ψυχρού πολέμου κάτω από την στρατιωτικοπολιτική ηγεμονία των Η.Π.Α. Οι προσπάθειες όμως δεν σταματούν, κυρίως από πλευράς Γαλλίας -τους λεγόμενους ευρωπαϊστές έναντι των ατλαντιστών (Μεγάλη Βρετανία). Το 1984 γίνεται η απόπειρα για μια ευρωπαϊκή στρατιωτική συμμαχία στο πλαίσιο της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά χωρίς αποτέλεσμα.

Μετά την κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ και την ενοποίηση των δύο Γερμανιών, η κεντρική και ανατολική Ευρώπη βρίσκεται πιο κοντά στην σφαίρα επιρροής της ενωμένης Γερμανίας.

Το NATO ως στρατιωτική συμμαχία, διευρύνεται χωρίς να υφίσταται πλέον ο αντίπαλος για τον οποίο δημιουργήθηκε. Η επέκταση κάθε συμμαχίας δεν είναι μόνο σκοπός, αλλά και η αναγκαιότητα και ικανή συνθήκη για επικράτηση έναντι των ανταγωνιστών της μέσα στην παγκόσμια γεωπολιτική κόντρα. Οι χώρες την ανατολικής Ευρώπης, έχοντας υποστεί τη διεύρυνση του NATO (Πολωνία, Τσεχία, Ουγγαρία), θα αναγκαστούν να υποστούν και το νταβατζιλίκι των Ευρωπαίων, καθώς η

στρατιωτικοπολιτική διπλωματία των αμερικανών προσπαθεί να προλάβει την πολιτικοοικονομική διπλωματία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΣΤΡΑΤΟΣ

Η ευρωάμυνα περνά μέσα από τις αντιπαράθεσεις των ευρωπαϊκών καθώς η ΕΕ δεν είναι κάτι ενιαίο όπως οι Η.Π.Α. Τα αντικρούμενα συμφέροντα, ακόμα και μέσα στον γαλλογερμανικό άξονα, είναι παράγοντας καθυστέρησης που ευνοεί τον ανταγωνισμό τους. Ωστόσο οι βρετανοί, που στρατιωτικά βρίσκονται πιο κοντά στις ΗΠΑ αλλά ταυτόχρονα δέχονται την οικονομική πίεση της ευρωζώνης, τελευταία αμφιταλαντεύονται για το ποιά θα είναι η θέση τους στις ευρωπαϊκές εξελίξεις. Ιδιαίτερα η συμμετοχή τους ή όχι στην ONE, είναι ένα ζήτημα που μπαίνει εκβιαστικά μπροστά στον διεθνή οικονομικό ανταγωνισμό.

Από την άλλη οι αμερικανοί χωρίς να παίρνουν ανοιχτά θέση όσον αφορά την ευρωάμυνα, προσπαθούν να την δεσμεύσουν κάτω από την "ομπρέλα" τους, λέγοντας ξεκάθαρα ότι η Ευρώπη δεν μπορεί να έχει δική της αυτονομημένη άμυνα αλλά μόνο σε συνεργασία με το NATO. Αυτή η δέσμευση επιδιώκεται με την υπόσχεση της εξαγωγής στρατιωτικού υλικού και της φανέρωσης των μυστικών και φανερών υπερόπλων, αρζει οι αμερικανικές στρατιωτικές βιομηχανίες να διεισδύσουν στις ευρωπαϊκές.

δικασίας, στη μείωση του σαμποτάζ, στην αύξηση της εκμετάλλευσης του παραγωγικού δυναμικού (με τη συνεχή παραγωγή και την ελαστικοποίηση του ωραρίου που αποσκοπεί στην καλύτερη αξιοποίηση του εργάτη ανάλογα με τις ανάγκες της επιχείρησης), καθώς και στην αποδυνάμωση και εξαφάνιση οποιονδήποτε συλλογικών σχέσεων και κινήσεων των εργατών που δημιουργούν πραγματικό πρόβλημα στα αφεντικά.

Μέσα σε όλα αυτά, ο μαζικός εργάτης αλλάζει αλλά δεν εξαλείφεται. Παρόλα τα σενάρια επιστημονικής φαντασίας για μια πλήρως αυτοματοποιημένη και ρομποτική κοινωνία, ο καπιταλισμός έχει πάντα ανάγκη τη ζωντανή εκμετάλλευση. Στο θεσμικό επίπεδο, η εργασιακή πολιτική του μετακεϋνσιανού κράτους, ενώ καταργεί τον συλλογικό εργάτη, διαιρεί την εργατική δύναμη στον ειδικευμένο **εργάτη-πυρήνα** και τον **περιφερειακό μαζικό εργάτη**. Από τη μία ένας μικρός, προνομιακός πυρήνας εργαζομένων με ειδικευση, ασφαλή θέση εργασίας, υψηλό εισόδημα, καθήκοντα επιθεώρησης και διεύθυνσης, που τάσσεται προς την πλευρά του αφεντικών. Από την άλλη ο νέος τύπος μαζικού εργάτη: ανειδίκευτος, εξατομικευμένος, ελαστικός και μετακινήσιμος, με μικρή διάρκεια συμβάσεις εργασίας, με μικρότερη ασφάλεια και χαμηλό εισόδημα. Ο περιφερειακός εργάτης δεν εξαφανίζεται ποτέ, υπάρχει πάντα ως υπερπροσφορά φτηνών εργατικών χεριών, από τον πρωτογενή έως τον τριτογενή τομέα, ως ένας εποχικός, μερικά απασχολήσιμος και "μαύρος" εργάτης.

Εδώ η γλώσσα της κυριαρχίας αποκρύπτει ότι στο μεταφορτικό μοντέλο παραγωγής, αυτός ο **ανεπίσημος τομέας** έχει σπουδαίο ρόλο. Πρόκειται για ένα κοινωνικό κομμάτι φτηνού κόστους που καλύπτει την παραγωγή εμπορευμάτων και υπηρεσιών, που κατά κάποιο τρόπο "αγνοούνται" από την ανάπτυξη της αποκαλούμενης "μεταφορτικής υπερεκβιομηχάνισης". Θα λέγαμε ότι είναι το παραγωγικό και υπερεκμεταλλεύσιμο

περιθώριο των υποτιμημένων, ανασφάλιστων ή ανθυγιεινών επαγγελμάτων, της μερικής απασχόλησης, της οικιακής και προσωρινής εργασίας, που όσο περνάει ο καιρός θα εξαπλώνεται. Έτσι, ο άτυπος τομέας των ντόπιων και ξένων υποβαθμισμένων προλεταρίων είναι η άλλη πλευρά της νέας οικονομίας και της εκσυγχρονισμένης παραγωγής.

Οι νέες τεχνολογίες δίνουν τη δυνατότητα για κάτι πρωτόγνωρο. Πρόσωπο και μηχανή, ενώ συμμετέχουν στην ίδια παραγωγική διαδικασία, διαχωρίζονται σε χρόνο και χώρο. Με αυτόν τον τρόπο η ζωντανή εργασία προσαρμόζεται ανα πάσα στιγμή και από οποιαδήποτε απόσταση, στις εντολές και τους σχεδιασμούς του αφεντικού. Η απομόνωση των χώρων εργασίας, η εργασία με κομπιούτερ στο σπίτι, ο ευέλικτος εργασιακός χρόνος και ο χωρισμός ανθρώπου-μηχανής, επιδιώκουν μια αποκοινωνικοποίηση της παραγωγής. Παρόλα αυτά, η μικροπλεκτρονική αναδιάρθρωση του τεϊλορισμού είναι μια **ιαπωνοποίηση** της οργάνωσης εργασίας, με τη δημιουργία επιμέρους **αυτόνομων ομάδων** στην αλυσίδα παραγωγής οι οποίες ελέγχονται και επικοινωνούν μεταξύ τους μέσω της τεχνολογίας των τηλεπικοινωνιών. Πρόκειται για την ιδεολογία της συνεργασίας και της "δημοκρατίας" στην παραγωγή (ο εργάτης-μέτοχος που είναι υπεύθυνος και αποφασίζει για τον τομέα του), που δεν έρχεται σε αντίφαση με τα παραπάνω. **Εξατομίκευση και νέα κοινωνικότητα** της παραγωγικής διαδικασίας ακολουθούν παράλληλες πορείες.

Ο εντοπισμός λοιπόν από τη μεριά μας των χαρακτηριστικών του νέου μοντέλου παραγωγής και των σχεδίων των αφεντικών για την οργάνωση της εργασίας, δεν καταλήγει στο συμπέρασμα μιας προδιαγραφμένης ομαλής πορείας της εργασιακής καθημερινότητας. Είναι ένα σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της ταξικής διαμάχης.

και γεωπολιτικοί ανταγωνισμοί

Είναι άραγε τυχαίο ότι το χρονοδιάγραμμα διεύθυνσης της ΕΕ συμπίπτει με αυτό της υλοποίησης του ευρωστρατού; Μετά την εθνικιστική ένταση στη Γιουγκοσλαβία και την εγκατάσταση αμερικανικών στρατευμάτων μέσα στα πόδια των ευρωφρεντικών, τα οικονομικά κριτήρια δεν αρκούν. Κάτω από αυτά τα δεδομένα ανταγωνισμού, η διεύθυνση προς τις χώρες της ανατολικής Ευρώπης απαιτεί και την ύπαρξη ευρωπαϊκού στρατιωτικού θεσμού. Όσο η ΕΕ προσπαθεί να αποκτήσει τον έλεγχο των Βαλκανίων, που είναι η διεξόδός της προς τη Μέση Ανατολή και βορειότερα προς την Κασπία, οι πρώην σοβιετικές δημοκρατίες, τα Βαλκάνια και η Κύπρος, αποτελούν πυριτιδαποθήκες έτοιμες να εκραγούν...

Η Ελλάδα ως περιφερειακή δύναμη με υπολογίσιμη στρατιωτική υποδομή και σημαντική γεωστρατηγική θέση, έχει ως σκοπό τη συμμετοχή της στον σκληρό πυρήνα της ΕΕ. Η συνεργασία της τα τελευταία χρόνια με άλλες χώρες στο επίπεδο των εξοπλισμών, ξεπερνάει την παραδοσιακή της σχέση (αγορά όπλων και προμήθεια τεχνολογίας) με τις ΗΠΑ.

Όμως στο διάστημα που όλα ακόμα είναι ρευστά, όλοι συνομιλούν με όλους. Βρισκόμαστε όντως σε ένα μεταβατικό στάδιο με σημαντικές επιπτώσεις και στο κοινωνικό πεδίο, είτε λέγεται έθνος-κράτος είτε Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα αφεντικά, επιδιώκοντας την συναίνεση στο εσωτερικό μέτωπο, παίζουν σε δύο επίπεδα. Η δημιουργία ευρωπαϊκής συνείδησης περνάει μέσα από την εθνική ενότητα και τον πα-

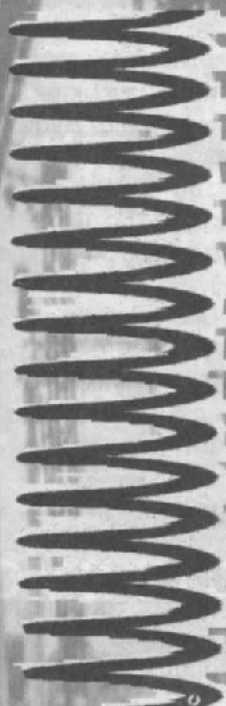
τριωτισμό κάθε κοινωνίας-μέλους. Για παράδειγμα, ο αντι-αμερικανισμός των ευρωπαίων πολιτών εξυπηρετεί τα αφεντικά, ανεξαρτήτου εθνικότητας. Το ίδιο συμβαίνει και με την κυρίαρχη κουλτούρα και συνείδηση του "πολιτισμένου"-πρωτοκοσμικού υπηκόου, που τάσσεται εχθρικά απέναντι σε οτιδήποτε "ξένο" και υποτιμημένο.

Έως ότου ξεκαθαριστούν οι συμμαχίες, οι κόντρες μεταξύ των αφεντικών θα εξελίσσονται με φόντο "αντι-ιμπεριαλιστικά" πανηγύρια, εν απουσία βέβαια του ταξικού ανταγωνισμού. Είναι λοιπόν μια αιματηρή πραγματικότητα που όπως πάντα αφορά το προλεταριάτο...

ο προκρούστης

στην υπηρεσία των
αφεντικών;

Ο εργάτης λάστιχο είναι
το μοντέλο υπηκόου που
έχει ανάγκη η παραγωγή
για μεγαλύτερη αξιοποίη-
ση του χρόνου σε σχέση
με το κόστος

Στον καιρό του ελαστικού
ωραρίου ο εργάτης ταυτί-
ζεται με τον χρόνο παρα-
γωγής...

“μαζεύει” και “ανοίγει” ανάλογα
με τις ανάγκες των αφεντικών...

γιατί;...

Εσείς τι νομίζατε ότι σημαίνει

ελαστικό ωράριο;::

